

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Туристичного, готельного та ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Моніторинг світового ринку туристичних послуг
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Туризмознавство
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 242 Туризм
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Другий (магістерський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
Туристичного, готельного та
ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

Протокол № __ від _____ р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ППВ 04 Моніторинг світового ринку туристичних послуг Вибіркова частина Цикл професійної підготовки
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач	Мамотенко Д.Ю., к.е.н., доцент, доцент кафедри ТГРБ
Контактна інформація викладача	7698403, телефон викладача: 0503228858 E-mail викладача: mamotenko07@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	згідно до розкладу занять - https://zp.edu.ua/node/7904 дистанційне навчання - https://moodle.zp.edu.ua/
Обсяг дисципліни	Кількість годин – загальний обсяг 120 годин кредитів – 4 кредити ЕКТС розподіл годин: лекції - 14, практичні - 28, самостійна робота - 78, семестр - 2, вид контролю - залік
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Пререквізити:	
Дисципліни:	
<ul style="list-style-type: none"> – «Методологія і організація наукових досліджень» – «Аналіз та оцінка потенціалу туристичних територій». 	
Постреквізити навчальної дисципліни:	
Здобуті здобувачем вищої освіти знання при вивченні дисципліни «Моніторинг світового ринку туристичних послуг» є обов'язковими для таких складових подальшого навчання:	
<ul style="list-style-type: none"> – кваліфікаційна дипломна робота, – преддипломна практика. 	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Кожне підприємство готельного та ресторанного бізнесу незалежно від його профілю, масштабів, країни та регіону діяльності не може розраховувати на тривалий успіх на ринку, досягнення бажаних результатів без копіткої праці з дослідження кон'юнктури світового ринку туристичних послуг.</p> <p>Процес вивчення та аналізу світового ринку послуг, у т.ч. туристичних послуг, досить складний, що зумовлюється впливом сукупності чинників та умов, які постійно змінюються і є різними за своєю природою, тривалістю та напрямом впливу. Вивчивши курс «Моніторинг світового ринку туристичних послуг», студент повинен <i>знати</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальний взаємозв'язок процесів і явищ у світовій економіці та їх вплив на кон'юнктуру ринку туристичних послуг; кількісні та якісні характеристики основних ринкових процесів; основні ознаки та особливості світового ринку туристичних послуг; - загальні та специфічні методи кон'юнктурного аналізу та прогнозу світового ринку туристичних послуг. <p>Студент повинен <i>вміти</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечити постійне і безупинне спостереження за кон'юнктурою світового ринку туристичних послуг; - інтерпретувати зміни економічної кон'юнктури на світовому ринку туристичних послуг з урахуванням принципів системності, цілеспрямованості, безперервності, комплексності, гнучкості; - охарактеризувати вектор і швидкість зміни основних параметрів світового ринку туристичних послуг; - виявити причинно-наслідкові зв'язки у розвитку кон'юнктури світового ринку туристичних послуг; 	

- сформулювати висновки щодо перспектив розвитку світового ринку туристичних послуг.

Студент повинен *набути навички*:

- систематичної роботи з різноманітними джерелами кон'юнктурної інформації щодо світового ринку туристичних послуг;
- збору і накопичення кон'юнктурної інформації щодо світового ринку туристичних послуг;
- використання кон'юнктурних показників та індикаторів для аналізу та оцінки стану ринкової ситуації у готельно-ресторанній справі;
- складання звітів за результатами дослідження кон'юнктури світового ринку туристичних послуг, оглядів кон'юнктури, аналітичних довідок та інших документів.

Знання, отримані при вивченні дисципліни, сприятимуть більш якісному освоєнню фахових дисциплін, підготовці наукових статей та здійсненню досліджень в дипломних кваліфікаційних роботах.

Загальні компетенції:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу у вітчизняному сегменті світової туристичної галузі.
- Здатність діяти на основі етичних та нормативно-правових норм, що регулюють відносини людини з людиною, із суспільством і з навколишнім середовищем.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність до використання методологічного апарату наукових досліджень для вирішення теоретичних та прикладних завдань, що постають перед фахівцями туристичної галузі.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня та напрямку функціонування (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
- Здатність визначити наявність бізнес-проблеми, аналізувати та вирішувати її, вести пошук альтернатив та обґрунтовувати управлінські рішення з забезпеченням їх правомірності.

Фахові компетенції:

- Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій, використовувати міждисциплінарні дослідження аналізу стану розвитку глобальних та локальних ринків туристичних послуг для розв'язання складних задач розвитку туристичного бізнесу
- Здатність планувати та здійснювати ресурсне забезпечення діяльності суб'єктів туристичного бізнесу
- Здатність забезпечувати ефективну сервісну, комерційну, виробничу, маркетингову, економічну діяльність суб'єктів туристичного бізнесу.
- Здатність до підприємницької діяльності
- Здатність розробляти антикризові програми корпорацій, ТНК у туристичній сфері, суб'єктів туристичного бізнесу
- Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів туристичного бізнесу
- Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання інноваційних технологій у сфері туристичного бізнесу
- Здатність приймати оптимальні управлінські рішення і вміння застосовувати інформаційні та digital-технології в побудові вектору розвитку туристичних підприємств, оцінювати ризики реалізації альтернативних стратегічних бізнес-напрямоків

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

формування теоретичних знань і практичних навичок зі збору кон'юнктурної інформації, аналітичного опрацювання даних економічних оглядів, поглиблене вивчення особливостей методології і набуття практичного досвіду організації та проведення моніторингу світового ринку туристичних послуг; використання сучасних методик для здійснення моніторингу та прогнозування коливання попиту та пропозиції на світовому ринку туристичних послуг з метою прийняття адекватних економічної ситуації підприємницьких рішень

5. Завдання вивчення дисципліни

Методичні – викласти теоретичні основи та методологічні особливості застосування системного підходу у вивченні світового ринку туристичних послуг.

Пізнавальні – сформулювати уявлення про сучасний стан світового ринку туристичних послуг. Викласти основи характеристики видів моніторингу туристичного ринку за масштабом охоплення (макро- і мікрорівень). Виокремити глобальні й регіональні проекти моніторингу світового ринку туристичних послуг, інтеграційні процеси моніторингу щодо управління туристичним підприємством.

Практичні – ознайомити студентів із сучасними методами моніторингу світового ринку туристичних послуг: показники моніторингу (кореляційно-регресійний аналіз, кластерний аналіз, спільний аналіз, аналіз часових рядів).

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні основи моніторингу світового ринку туристичних послуг

Тема 1. Світовий ринок туристичних послуг: концептуальні засади, особливості еволюції та функціонування.

Основні поняття дисципліни: світовий ринок, послуга, ринок послуг. Особливості функціонування та структури світового ринку послуг. Роль та місце туристичних послуг на світовому ринку. Основні етапи еволюції світового ринку туристичних послуг та сучасні тенденції розвитку. Стан та перспективи України та світовому ринку туристичних послуг.

Тема 2. Теоретичні засади моніторингу світового ринку туристичних послуг

Сутність, мета, види та завдання моніторингу. Особливості здійснення моніторингу ринку туристичних послуг. Структурно-логічна послідовність здійснення моніторингу ринку туристичних послуг. Сутність, види та особливості кон'юнктури з точки зору привабливості туристичного бізнесу. Система показників моніторингу.

Тема 3. Чинники формування та умови розвитку кон'юнктури світового ринку туристичних послуг

Сутність кон'юнктуроформувального чинника на світовому ринку туристичних послуг. Класифікація кон'юнктуроформувальних чинників. Економічний цикл та його основні фази. Особливості кон'юнктури ринку туристичних послуг на різних фазах циклу.

Тема 4. Основи методики моніторингу світового ринку туристичних послуг

Сутність методики моніторингу. Зміст та принципи системного підходу для здійснення моніторингу світового ринку туристичних послуг. Основні етапи моніторингу світового ринку туристичних послуг. Основні критерії обсягу та характеру інформації для здійснення моніторингу світового ринку туристичних послуг.

Змістовий модуль 2. Організація і техніка здійснення, інформаційне забезпечення моніторингу світового ринку туристичних послуг

Тема 5. Інформаційне забезпечення моніторингу світового ринку туристичних послуг

Основні види та форми інформації, що використовується для моніторингу світового ринку туристичних послуг. Види джерел інформації для проведення моніторингу світового ринку туристичних послуг. Загальносвітові та регіональні національні та галузеві джерела інформації в сфері туристичних послуг. Українські джерела інформації в сфері туристичних послуг.

Тема 6. Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг

Алгоритм і рівні аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг. Система показників для аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг. Методи і форми аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг.

Тема 7. Організаційні та методичні основи прогнозування кон'юнктури ринку туристичних послуг

Сутність та значення прогнозу при моніторингу ринку. Основні принципи прогнозування кон'юнктури ринку туристичних послуг. Методи та прийоми прогнозування кон'юнктури ринку туристичних послуг.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1	Світовий ринок туристичних послуг: концептуальні засади, особливості еволюції та функціонування	Лекція	2
1	Вступ до дисципліни	практичне	2
2	Світовий ринок туристичних послуг: концептуальні засади, особливості еволюції та функціонування	практичне	2
3	Теоретичні засади моніторингу світового ринку туристичних послуг	Лекція	2
3	Теоретичні засади моніторингу світового ринку туристичних послуг	практичне	2
4	Теоретичні засади моніторингу світового ринку туристичних послуг	практичне	2
5	Чинники формування та умови розвитку кон'юнктури світового ринку туристичних послуг	Лекція	2
5	Чинники формування та умови розвитку кон'юнктури світового ринку туристичних послуг	практичне	2
6	Чинники формування та умови розвитку кон'юнктури світового ринку туристичних послуг	практичне	2
7	Основи методики моніторингу світового ринку готельних ресторанних послуг	Лекція	2
7	Основи методики моніторингу світового ринку готельних ресторанних послуг	практичне	2
8	Основи методики моніторингу світового ринку готельних ресторанних послуг Рубіжний контроль	Практичне рк	2
9	Інформаційне забезпечення моніторингу світового ринку туристичних послуг	Лекція	2
9	Інформаційне забезпечення моніторингу світового ринку туристичних послуг	практичне	2
10	Інформаційне забезпечення моніторингу світового ринку туристичних послуг	практичне	2
11	Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг	лекція	2
11	Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг	практичне	2
12	Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг	практичне	2
13	Організаційні та методичні основи прогнозування кон'юнктури ринку туристичних послуг	лекція	2
13	Організаційні та методичні основи прогнозування кон'юнктури ринку туристичних послуг	практичне	2
14	Організаційні та методичні основи прогнозування	практичне	2

	кон'юнктури ринку туристичних послуг Підсумковий модульний контроль	ПК залік	
8. Самостійна робота			
<p>Зміст самостійної роботи для студентів денної форми навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача. 2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу. 3. Систематична підготовка до семінарських занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань). 4. Самостійна підготовка до модульного контролю та заліку. <p>У процесі підготовки за темами (питаннями) курсу, що віднесені для самостійного опрацювання, студентам слід звернути особливу увагу на засвоєння зазначених ключових понять та термінів. Обов'язковим вважається ведення студентами робочого конспекту, який повинен містити розгорнутий або тезисний огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення ключових понять і термінів. У процесі вивчення курсу для поточного контролю самостійної роботи студентів денної форми навчання та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування студентів під час семінарських занять, перевірку робочих конспектів; - залучення студентів до дискусії з теми семінарського заняття з наступною оцінкою ініціативи та здатності до аналізу дискусійних питань; - проведення поточних контрольних робіт, тестування та модульного контролю. <p>Самостійна робота студентів передбачає самостійне вивчення окремих питань тем за методичними вказівками викладача. Студент повинен опрацювати необхідний обсяг навчальної літератури та нормативно-правових актів. У ході засвоєння програми курсу, під час підготовки до заліку, студентам рекомендується звертатись до першоджерел (законів, наказів, ДСТУ та інших нормативноправових документів) і до монографічної літератури, в якій висвітлено основні погляди на відповідні проблеми.</p> <p>Студенти мають змогу завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (https://moodle.zp.edu.ua/).</p> <p>Консультативна допомога студенту надається у таких формах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій https://zp.edu.ua/node/7904 (не менш ніж 2 рази по 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю); - відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) - ідентифікатор 392-692-9567 (один раз на 2 тижні); - листування за допомогою електронної пошти mamotenko07@gmail.com (у форматі 24/7 кожного дня); - відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача); спілкування по телефону (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів). 			
9. Система та критерії оцінювання курсу			
<p>Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.</p> <p>Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2.</p> <p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний; - модульний; - підсумковий (залік). <p>Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F). Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на лекційних, лабораторних, практичних або семінарських заняттях та самостійну роботу.</p> <p>Студент, який з різних обставин не отримав необхідної кількості балів з будь-якої теми, має</p>			

можливість самостійно її підготувати і пройти індивідуальний поточний контроль знань з цієї теми або виконати індивідуальні завдання, що пропонуються в робочій програмі.

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу.

Зведена таблиця набору балів за семестр

1 модуль (максимум балів)		2 модуль (максимум балів)	
Лекції	12 (4 лекції*3)	Лекції	9 (3 лекції*3)
Практичні	35 (7 пр.зан*5)	Практичні	35 (7 пр.зан*5)
Ідз	23	Ідз	26
Контрольне тестування	30	Контрольне тестування	30
Всього	100	Всього	100

Підсумковим оцінюванням є залік.

Якщо студент з будь-якої поважної причини не виконав умов набору балів за період вивчення, він має змогу під час заліково-екзаменаційної сесії прийти на залік і скласти його усно (2 питання).

Критерії оцінювання кожного з питань, які виносяться на залік

Рівень знань	Оцінка за 100-бальною шкалою	Критерії оцінювання відповіді
Відмінний рівень	90 – 100	Відповідь студента на 2 теоретичних питання: <ul style="list-style-type: none"> - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірне розуміння змісту основних теоретичних положень; - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; - здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.
Добрий рівень	75 – 89	Студент дав досить змістовну відповідь на 2 теоретичних питання, але відповідь містить наступні недоліки: <ul style="list-style-type: none"> - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - недостатньо детально розкритий предмет запитання, а основні поняття носять тезисний характер; - окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.
Задовільний рівень	60 – 74	Студент дав відповідь на 2 поставлених питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: <ul style="list-style-type: none"> - зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях з відповідного питання або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання;

		- відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу; - відповідь не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідного питання.
Незадовільний рівень	0 – 59	Студент взагалі не відповів на питання, або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною.

В залежності від кількості допущених помилок викладач вирішує питання щодо оцінки по кожному питанню в межах визначеного бального діапазону.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на практичних (лабораторних) заняттях та на підсумковому модульному контролі, свідчить про **ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни** на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Політика курсу

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Специфіка курсу здебільшого передбачає акцент на розумінні підходів і принципів, ніж запам'ятовування визначень. Кожен здобувач повинен ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Національного університету «Запорізька політехніка», Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Національного університету «Запорізька політехніка». Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу здобувач зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття;
- системно і регулярно працювати з навчальною і науковою літературою;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- своєчасно і акуратно виконувати завдання для самостійної роботи;
- відключити мобільний телефон під час занять;
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів;
- участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль

самостійної роботи; підсумковий контроль);

– будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про академічну доброчесність в Національному університеті «Запорізька політехніка».

Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття ступеня бакалавр. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 балів за даним курсом. Якщо накопичувальний бал нижче 60 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (у новій редакції)».